

Саветодавна комисија за људска права

ТСС зграда Д-12, седиште мисије УНМИК-а, Приштина, Косово, електронска пошта hrap-unmik@un.org, телефон +381 (0)38 504 604 локал 5182

ОДЛУКА

Датум усвајања: 21. август 2012. године

Предмети бр. 143/09 и 247/09

Живанка ПАТРНОГИЋ и Весна ВОЈИНОВИЋ

против

УНМИК-а

Саветодавна комисија за људска права, на заседању одржаном 21. августа 2012. године, уз присуство следећих чланова:

г. Марека НОВИЦКОГ, председавајућег
г. Пола ЛЕМЕНСА
гђе Кристин ЧИНКИН

Уз помоћ
г. Андреја АНТОНОВА, извршног службеника

Узевши у обзир изнад поменуте жалбе, уложене сагласно члану 1.2 Уредбе УНМИК-а бр. 2006/12, од 23. марта 2006. године о оснивању Саветодавне комисије за људска права,

Након већања, одлучила је следеће:

I. ПОСТУПАК ПРЕД КОМИСИЈОМ

1. Жалба гђе Патрногић (предмет бр. 143/09) уложена је 7. априла 2009. и уписана 30. априла 2009. године, а жалба гђе Војиновић (предмет бр. 247/09) уложена је и уписана 30. априла 2009. године.
2. Дана 23. децембра 2009. и 6. октобра 2010. године, Комисија је затражила додатне информације од жалиоца у вези са предметом бр. 247/09. Међутим, није примљен никакав одговор.
3. Дана 13. јануара 2010. године, Комисија је затражила додатне информације од жалиоца у вези са предметом бр. 143/09. Комисија је примила додатне информације од жалиоца 23. фебруара 2010. године.
4. Дана 9. септембра 2010. године, Комисија је одлучила да споји предмете сходно правилу 20 свог Пословника.

5. Дана 13. априла 2012. године, Комисија је проследила предмете Специјалном представнику Генералног секретара (СПГС) како би добила примедбе УНМИК-а на прихватљивост предмета.
6. Дана 14. маја 2012. године, СПГС је доставио УНМИК-ов одговор.

II. ЧИЊЕНИЦЕ

7. Гђа Живанка Патрногић (у предмету бр. 143/09) је удовица г. Душка Патрногића. Гђа Весна Војиновић (у предмету бр. 247/09) је сестра г. Александра Станојевића.
8. Жалиоци наводе да су 17. јула 1998. године г. Душко Патрногић и г. Александар Станојевић приморани од стране наоружаних припадника ОВК да напусте своја радна места, наиме Дом здравља у Ораховцу, и одведени у непознатом правцу.
9. Жалиоци наводе да су отмице пријављене Међународном комитету Црвеног крста (МКЦК), УНМИК-у, ОЕБС-у, КФОР-у, Министарству унутрашњих послова Србије и Црвеном крсту Југославије. Оне су такође поднеле кривичну пријаву Међународном тужиоцу Окружног јавног тужилаштва у Призрену. Имена г. Патрногића и г. Станојевића налазе се у бази података коју води УНМИК-ова Канцеларија за нестала лица и судску медицину (КНЛСМ), док се име г. Патрногића такође појављује и на списку несталих лица које је МКЦК проследио полицији УНМИК-а дана 12. октобра 2001. године.
10. Посмртни остаци г. Патрногића пронађени су 18. маја 2005. године у општини Малишево. Идентификовани су од стране КНЛСМ дана 7. фебруара 2006. године. Према умрлици коју је издала КНЛСМ, узрок смрти г. Патрногића су „два пуцања ватреним оружјем у главу и један пуцањ ватреним оружјем у труп“. Посмртни остаци су предати породици 13. октобра 2006. године.
11. Посмртни остаци г. Станојевића пронађени су 18. маја 2005. године такође у општини Малишево. Према одговору СПГС-а, у налазу обдукције коју је извршила КНЛСМ наведено је да је његов узрок смрти „један пуцањ ватреним оружјем у главу“. Такође, у одговору СПГС-а се наводи да су посмртни остаци г. Станојевића предати породици 8. децембра 2005. Међутим, жалилац наводи да су посмртни остаци г. Станојевића предати породици 3. новембра 2007.
12. Дана 9. децембра 2008. године, одговорности УНМИК-а у области полиције и правосуђа на Косову су престале, а Мисија владавине права Европске уније на Косову (ЕУЛЕКС) преузела је пуну оперативну контролу у области владавине права, након саопштења председника Савета безбедности Уједињених нација, 26. новембра 2008. године (S/PRST/2008/44), којим се поздравља даље ангажовање Европске уније на Косову. Између 9. децембра 2008. и 30. марта 2009. године, сви списи кривичних предмета које су поседовали Одељење правде и полиција УНМИК-а предати су ЕУЛЕКС-у.

III. ЖАЛБЕ

13. Жалиоци се жале на УНМИК-ов наводни пропуст да ваљано истражи отмицу и убиство г. Патрногића и г. Станојевића.

14. Комисија је мишљења да се може сматрати да се жалиоци позивају на повреду права на живот г. Патрногића и г. Станојевића, загарантованог чланом 2 Европске конвенције о људским правима (ЕКЉП).

IV. ПРАВО

15. Пре него што почне да разматра меритум предмета, Комисија мора прво да одлучи да ли да прихвати предмете, узимајући у обзир критеријуме прихватљивости из одељака 1, 2 и 3 Уредбе УНМИК-а бр. 2006/12.
16. Жалиоци се у суштини жале на недостатак адекватне кривичне истраге у вези са отмицом и убиством г. Патрногића и г. Станојевића.
17. У својим примедбама, СПГС тврди да је УНМИК одговарајућом истрагом успео да пронађе и идентификује посмртне остатке г. Патрногића и г. Станојевића, чиме је испунио један од процедуралних захтева предвиђених чланом 2 ЕКЉП, наиме обавезу да спроведе истрагу којом се може утврдити судбина и локација несталог лица. Штавише, пошто је процес идентификације и предаје посмртних остатака завршен најкасније новембра 2007, СПГС је мишљења да је обавеза у погледу горенаведеног аспекта из члана 2 задовољена и да су стога жалбе неприхватљиве.
18. Са друге стране, СПГС прихвата да су жалбе *prima facie* прихватљиве у погледу једног другог процедуралног захтева из члана 2 ЕКЉП, наиме обавезе да се спроведе истрага којом ће се моћи утврдити „да ли је било незаконитих нестанака и која ће довести до идентификације и кажњавања оних који су одговорни за нестанак и смрт“ г. Патрногића и г. Станојевића.
19. Комисија напомиње да СПГС прави разлику између два процедурална захтева из члана 2 ЕКЉП. Он стога сматра да се активности проналажења и идентификације посмртних остатака несталог лица могу сматрати независном компонентом процедуралне обавезе предвиђене чланом 2 ЕКЉП.
20. По том питању, Комисија се позива на судску праксу Европског суда за људска права којом су успостављени стандарди за ефикасну истрагу убиства и нестанака у околностима које су опасне по живот. Европски суд наводи да је „суштинска сврха такве истраге да обезбеди ефикасно спровођење домаћих закона којима се штити право на живот“ (видети, на пример, случај *Варнава и остали против Турске*, бр. 16064/09 и остали, пресуда Европског суда за људска права (ЕСЉП) (Велико веће) од 18. септембра 2009, § 191). Посебно у погледу несталих особа које су касније пронађене мртве, Суд је навео да се поступцима ексхумације и идентификације посмртних остатака не исцрпљује обавеза сходно члану 2 ЕКЉП. Тачно је да Суд сматра да „процедурална обавеза која проистиче из нестанка генерално не престаје све док локација и судбина особе не буду познати, те је она стога континуираног карактера“ (случај *Палић против Босне и Херцеговине*, бр. 4704/04, пресуда ЕСЉП од 15. фебруара 2011, § 46; у истом смислу случај *Варнава и остали против Турске*, предмет ЕСЉП (Велико веће) наведен изнад, у § 148). Међутим, Суд такође наглашава да ова процедурална обавеза „не престаје да постоји чак ни након проналажења тела... Тиме се само расветљава један аспект судбине несталог лица и генерално остаје обавеза да се објасне нестанак и смрт, као и да се идентификује и кривично гони сваки починитељ незаконитих дела који има везе са тим нестанком и смрћу“ (случај *Палић против Босне и Херцеговине*, предмет ЕСЉП наведен изнад, у § 46; у истом смислу случај *Варнава и остали против Турске*, предмет ЕСЉП (Велико веће) наведен изнад, у § 145). Према томе, процедурална обавеза сходно

члану 2 ЕКЈП треба се посматрати као једна обавеза. Иако проналажење и накнадна идентификација посмртних остатака жртве сами по себи могу представљати значајно постигнуће, процедурална обавеза сходно члану 2 и даље постоји (видети случај *Палић против Босне и Херцеговине*, предмет ЕСЈП наведен изнад, у § 64).

21. Из тих разлога, Комисија неће раздвојити обавезу спровођења истраге којом се може утврдити судбина и локација несталог лица од обавезе спровођења истраге којом се може утврдити да ли је дошло до незаконитог нестанка и која може довести до идентификације и кажњавања лица одговорних за нестанак и смрт жртве. Комисија ће наставити поступак по основу једне континуиране обавезе (видети случај *Симовић*, одлука Саветодавне комисије за људска права (ХРАП) бр. 246/09 од 6. априла 2012, § 18). Међутим, чињеница да су посмртни остаци г. Патрногића и г. Станојевића пронађени и накнадно идентификовани очигледно представља важан елемент који треба узети у обзир при укупној процени испуњавања процедуралне обавезе сходно члану 2 ЕКЈП.
22. Жалбе стога не могу да буду проглашене неприхватљивим на основу тога што је СПГС извршио своје обавезе по питању дела процедуралних аспеката члана 2, посебно активности проналажења и идентификовања посмртних остатака несталих особа. Примедба коју је уложио СПГС стога се одбацује.
23. Комисија такође сматра да жалбе покрећу озбиљна чињенична и правна питања, чије би разрешење требало да зависи од процене меритума жалбе. Према томе, Комисија закључује да жалбе нису очигледно неосноване у смислу члана 3.3 Уредбе УНМИК-а бр. 2006/12.
24. Нису установљени други разлози на основу којих би жалбе биле проглашене неприхватљивим.

ИЗ ОВИХ РАЗЛОГА,

Комисија, једногласно,

ПРОГЛАШАВА ЖАЛБЕ ПРИХВАТЉИВИМ.

Андреј АНТОНОВ
Извршни службеник

Марек НОВИЦКИ
Председавајући